

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (deviata rozšírená komora)

z 15. septembra 2021 *

„Štátna pomoc – Talianske diaľnice – Predĺženie platnosti koncesií na vykonanie prác – Služby všeobecného hospodárskeho záujmu – Stanovenie hornej hranice nákladov na mýto – Rozhodnutie o nevznesení námietok – Článok 106 ods. 2 ZFEÚ – Žaloby podané konkurentmi príjemcu – Upustenie členského štátu od zámeru poskytnúť štátnu pomoc – Plán, ktorý nemožno vykonať tak, ako bol schválený – Zrušenie, ktoré žalobkyniam neprinesie žiaden prospech – Zánik záujmu na konaní – Zastavenie konania“

Vo veci T-24/19,

INC SpA, so sídlom v Turíne (Taliansko),

Consorzio Stabile Sis SCpA, so sídlom v Turíne,

v zastúpení: H.-G. Kamann, F. Louis a G. Tzifa, advokáti,

žalobkyne,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: L. Haasbeek, D. Recchia a S. Noë, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na základe článku 263 ZFEÚ na zrušenie rozhodnutia Komisie C(2018) 2435 final z 27. apríla 2018 o štátnej pomoci poskytnutej na účely investičného plánu týkajúceho sa talianskych diaľnic [veci SA.49335 (2017/N) a SA.49336 (2017/N)],

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora),

v zložení: predsedníčka komory M. J. Costeira, sudcovia D. Gratsias (spravodajca), M. Kāņčeva, B. Berke a T. Perišin,

tajomník: P. Cullen, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. novembra 2020,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Dvoma listami z 13. októbra 2017 talianske orgány oznámili Európskej komisii viacero opatrení v súvislosti s investičným plánom týkajúcim sa talianskych diaľnic.
- 2 Približne 5 800 kilometrov talianskych diaľnic je v súčasnosti spravovaných súkromnými prevádzkovateľmi na základe koncesíí. Podľa príslušných zmlúv sú koncesionári povinní vykonávať práce alebo poskytovať služby súvisiace s prevádzkou diaľnic. Koncesionári znášajú riziká spojené s výstavbou, ako aj prevádzkou diaľnic a musia dodržiavať rad povinností súvisiacich s významom tohto typu infraštruktúry pre verejnosť. Okrem toho uplatniteľný regulačný rámec stanovuje viacero režimov spoplatňovania, ktorých cieľom je zabezpečiť finančnú rovnováhu medzi príjmami z koncesíí a nákladmi na investície uskutočnené koncesionármi.
- 3 V tomto kontexte Talianska republika vypracovala plán spočívajúci predovšetkým v predĺžení platnosti niektorých koncesíí na účely financovania dodatočných investícií. V následne revidovanom znení sa predmetný plán, tak ako bol oznámený, týkal diaľnic priamo alebo nepriamo spravovaných, a to prostredníctvom účasti v konzorciách, spoločnosťami Autostrade per l'Italia SpA a Società Iniziative Autostradali e Servizi SpA.

Napadnuté rozhodnutie

- 4 Rozhodnutím Komisie C(2018) 2435 final z 27. apríla 2018 o štátnej pomoci poskytnutej na účely investičného plánu týkajúceho sa talianskych diaľnic [veci SA.49335 (2017/N) a SA.49336 (2017/N)] (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), Komisia dospela k záveru, že niektoré opatrenia prijaté v rámci uvedeného plánu predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ a že tieto opatrenia sú zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 106 ods. 2 ZFEÚ. Komisia tak bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania rozhodla o nevznesení námietok voči týmto opatreniam (kapitola 5 napadnutého rozhodnutia).
- 5 Plán oznámený talianskymi orgánmi Komisii sa konkrétne týka šiestnástich diaľnic spravovaných spoločnosťou Autostrade per l'Italia a dvoch diaľnic spravovaných spoločnosťou Società Iniziative Autostradali e Servizi. Tento plán je v zásade založený na dvoch pilieroch. Prvý pilier sa týka realizácie dodatočných investícií, ktoré majú koncesionári uskutočniť. Druhý pilier sa týka predĺženia platnosti niektorých koncesíí, spojeného s podmienkami, ktorých cieľom je obmedziť sadzby mýta na prijateľné úrovne a vyhnúť sa riziku nadmernej náhrady koncesionárov (body 12, 13 až 16, 18 až 21 a 34 napadnutého rozhodnutia).

Diaľnice spravované spoločnosťou Autostrade per l'Italia

- 6 Koncesia na šesťnásť diaľnic s celkovou dĺžkou 2 857,50 km spravovaných spoločnosťou Autostrade per l'Italia má svoj pôvod v koncesiách udelených spoločnosti Autostrade-Concessioni e Costruzioni Autostrade SpA v roku 1968. Táto posledná spoločnosť bola sprivatizovaná v roku 1999 a v roku 2003 previedla svoje činnosti v oblasti diaľničných koncesíí na Autostrade per l'Italia. Sporná koncesia bola zmenená najmä v roku 1997 a jej posledná verzia bola podpísaná vo forme „jednotnej dohody“ (Convenzione Unica) v roku 2007, ktorá bola zmenená v roku 2013

prostredníctvom „dodatočného aktu“ (Atto Aggiuntivo). V súlade s dodatkom podpísaným v roku 1997 bola sporná koncesia udelená na obdobie 40 rokov, ktoré malo skončiť 31. decembra 2038 (body 34, 35 a 136 napadnutého rozhodnutia).

- 7 Talianska republika však uviedla, že Autostrade per l'Italia ešte mala investovať do siete, ktorú spravuje. V nadväznosti na rozhodnutia prijaté príslušnými orgánmi, pokiaľ ide o charakteristiky predmetných investícií, odhadované náklady týchto investícií dosahujú približne 8 miliárd eur. Z tejto sumy je 4,908 miliardy eur určených na práce považované za „už stanovené“ v koncesnej zmluve platnej pred spornou zmenou a v rámci nich je na „Gronda di Genova“ (obchvat Janova) určených 4,32 miliardy eur. Zostávajúcich 3,03 miliardy eur je určených na „dodatočné práce“, teda nie na práce už stanovené v koncesnej zmluve platnej pred spornou zmenou. Podľa platnej koncesnej zmluvy si pritom uskutočnenie predmetných investícií vyžaduje zvýšenie nákladov na mýto na neprimeranú úroveň pre užívateľov. V tejto súvislosti Talianska republika po prvé navrhla predĺžiť dobu platnosti koncesie, po druhé stanoviť hornú hranicu zvýšenia nákladov na mýto a po tretie stanoviť „náhradu za prevzatie“ (takeover value), ktorú má zaplatiť koncesionárovi na konci platnosti koncesie prípadný nový koncesionár. Podľa tohto plánu sa tak doba platnosti koncesie má predĺžiť o štyri roky až do 31. decembra 2042 a maximálnu náhradu za prevzatie v rozmedzí 1,3 až 1,5-násobku hrubého prevádzkového zostatku zaplatí súčasnemu koncesionárovi ktorýkoľvek prípadný nasledujúci koncesionár po uplynutí tohto obdobia (body 36 až 43 napadnutého rozhodnutia).

Diaľnice spravované spoločnosťou Società Iniziative Autostradali e Servizi

- 8 Dve diaľnice spravované spoločnosťou Società Iniziative Autostradali e Servizi, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia, sú diaľnice SATAP A4 Torino – Milano a A33 Asti – Cuneo. Koncesia na výstavbu a prevádzku diaľnice SATAP A4 Torino – Milano pochádza z roku 1989 a jej platnosť po zmenách právnych nástrojov, ktoré ju upravujú, prijatých v rokoch 2007 a 2013, končí k 31. decembru 2026. Koncesná zmluva na výstavbu a prevádzku diaľnice A33 Asti – Cuneo bola podpísaná 1. augusta 2007 v nadväznosti na postup zadania zákazky a stanovuje, že koncesia sa udelí na obdobie 27,5 rokov, z čoho štyri roky budú určené na výkon prác a zostávajúcich 23,5 rokov, počítaných od ich realizácie, na prevádzku koncesie. Vzhľadom na toto posledné ustanovenie sa Komisia domnieva, že platnosť tejto koncesie sa skončí v roku 2043 (body 19 a 20 napadnutého rozhodnutia).
- 9 Plánované práce na diaľnici A33 Asti – Cuneo však neboli dokončené včas a súvisiace náklady sa podstatne zvýšili z dôvodov, za ktoré podľa Talianskej republiky neniesla zodpovednosť Società Iniziative Autostradali e Servizi, ktorá bola koncesionárom tejto diaľnice. Súčasne by výstavba iba 55 kilometrov diaľnice namiesto pôvodne plánovaných 90 kilometrov znížila príjmy z mýta na skromnú úroveň. Výstavba chýbajúcich častí diaľnice by tak viedla k zvýšeniu nákladov na mýto na neprípustnú úroveň. V tejto súvislosti Talianska republika navrhla, aby koncesionár vynaložil investície potrebné na vybudovanie funkčného spojenia medzi jednotlivými dokončenými časťami diaľnice A33 Asti – Cuneo. Tieto investície spočívajú vo výstavbe približne 13 kilometrov diaľnice s nákladmi 350 miliónov eur namiesto pôvodne plánovaných zvyšných 35 kilometrov, ktoré by stáli 589 miliónov eur. Predmetné práce sa považujú za už stanovené v pôvodnej koncesnej zmluve. Okrem toho mali byť vynaložené investície v celkovej hodnote 153 miliónov eur na diaľnicu SATAP A4 Torino – Milano. Z tejto sumy sa považuje 109 miliónov eur za sumu za práce už stanovené v pôvodnej koncesnej zmluve a 44 miliónov eur za sumu za dodatočné práce. Všetky tieto práce mali byť ukončené do konca roka 2022 (body 21 až 23 napadnutého rozhodnutia).

- 10 Pokiaľ ide o pokrytie nákladov na predmetné práce, Talianska republika navrhla krížové financovanie prác na diaľnici A33 Asti – Cuneo z príjmov z diaľnice SATAP A4 Torino – Milano, a to s hornou hranicou sadzieb mýta pre obidve predmetné diaľnice. Podľa Talianskej republiky má však stanovenie tejto hornej hranice za následok stratu príjmov pre koncesionárov. Podobne ako to Talianska republika navrhla v prípade diaľnic spravovaných spoločnosťou Autostrade per l'Italia (pozri bod 7 vyššie), vyjadrila svoj zámer, po prvé predĺžiť dobu platnosti týchto dvoch koncesií a po druhé stanoviť náhradu za prevzatie, ktorá sa ma zaplatiť odchádzajúcemu koncesionárovi, v prípade neobnovenia koncesií po uplynutí ich platnosti prípadný nový koncesionár. Konkrétne, doba platnosti koncesie na diaľnicu SATAP A4 Torino – Milano bola predĺžená na štyri roky až do 31. decembra 2030, zatiaľ čo v prípade diaľnice A33 Asti – Cuneo bola skrátená a mala končiť takisto 31. decembra 2030 namiesto roka 2043 (pozri bod 8 vyššie). Táto dohoda umožňuje nové spoločné zadanie koncesie pre obe diaľnice na obdobie od 1. januára 2031. Okrem toho náhrada za prevzatie je ohraničená na 1,4 násobok hrubého prevádzkového zostatku, ktorý zaplatí súčasnemu koncesionárovi prípadný nasledujúci koncesionár od 1. januára 2031 (body 25 až 31 napadnutého rozhodnutia).
- 11 Všetky opatrenia týkajúce sa diaľnic, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia, sa spájajú so záväzkami týkajúcimi sa začatia niektorých plánovaných prác pred 1. januárom 2020. Boli tiež stanovené aj ďalšie záväzky týkajúce sa zverejnenia koncesných zmlúv, zásadne stabilnej povahy rozpočtových nákladov na práce, dodržiavania pravidiel Európskej únie v oblasti zmeny koncesných zmlúv v prípade potreby vykonať dodatočné práce, uloženia sankcií za porušenie povinností koncesionára, pomerného skrátenia predĺženia v prípade nevykonania prác, predloženie výročných správ a päťročných plánov realizácie prác a kontroly zohľadnených parametrov, a napokon preskúmania náhrady za prevzatie v prípade intenzívnejšej než predpokladanej úrovne premávky alebo nevykonania prác (body 23, 44 a 47 až 53 napadnutého rozhodnutia).

Posúdenie Komisiou

- 12 Podľa Komisie priznanie práv na využívanie verejného majetku môže znamenať vzdanie sa štátnych prostriedkov a priznanie výhody príjemcom týchto práv. V prejednávanej veci by predĺženie doby platnosti koncesií na štyri roky malo za následok, že koncesionári vyberú počas tohto obdobia výnos z mýta, čím sa vylúči možnosť členského štátu, aby tieto prostriedky získal sám. Malo by byť teda konštatované, že dôjde ku vzdaniu sa štátnych prostriedkov v prospech niektorých súkromných subjektov (body 61 až 63 napadnutého rozhodnutia).
- 13 Pokiaľ ide o existenciu výhody, Komisia zohľadnila investičné záväzky a záväzky správy uložené koncesionárom a dospela k záveru, že oznámené opatrenia je potrebné analyzovať so zreteľom na štyri kumulatívne kritériá stanovené Súdnym dvorom v jeho rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), a to existencia záväzkov služby vo verejnom záujme, predbežné, objektívne a transparentné stanovenie parametrov náhrady, stanovenie náhrady na úrovni, ktorá pokrýva náklady plnenia záväzkov verejnej služby a primeraný zisk, a napokon analýza dotknutých nákladov a zisku. V prípade tohto posledného kritéria Komisia poznamenala, že talianske orgány nepredložili analýzu nákladov, ktoré by stredne veľký, dobre riadený a primerane vybavený podnik pri plnení požiadaviek verejnej služby vynaložil na splnenie týchto záväzkov. Z toho podľa Komisie v tejto súvislosti vyplýva, že vzhľadom na neexistenciu postupu zadania zákazky, ktorý by predchádzal sporným koncesiám, štvrté kritérium rozsudku Altmark nie je splnené. Okrem toho vzhľadom na medzinárodný rozmer trhu výstavby a správy diaľnic, ako aj exkluzivitu, ktorú priznávajú koncesné zmluvy, môžu

priznané výhody ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Z toho podľa Komisie vyplýva, že sporné opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (body 64 až 73 napadnutého rozhodnutia).

- 14 Komisia sa však domnievala, že zlučiteľnosť štátnej pomoci s vnútorným trhom treba posúdiť s ohľadom na článok 106 ods. 2 ZFEÚ a zároveň s ohľadom na oznámenie Komisie týkajúce sa rámca Európskej únie pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme (2011) (Ú. v. EÚ C 8, 2012, s. 15, ďalej len „oznámenie o náhradách za službu vo verejnom záujme“) (body 75 až 77 napadnutého rozhodnutia).
- 15 V tejto súvislosti sa Komisia domnievala:
- po prvé, že výstavba a poskytnutie diaľničnej infraštruktúry za náklady dostupné pre užívateľov predstavuje skutočnú službu všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 106 ods. 2 ZFEÚ, takže boli splnené podmienky kapitoly 2.2 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme,
 - po druhé, že predmetné služby všeobecného hospodárskeho záujmu boli zverené dotknutým koncesionárom na základe aktov, ktoré uvádzali trvanie a predmet povinností služby vo verejnom záujme, prijaté záväzky, povaha výhradných práv, opis mechanizmov náhrady a relevantné parametre, ako aj opatrenia stanovené na zamedzenie a vymáhanie akejkoľvek prípadnej neprimeranej náhrady. V dôsledku toho boli splnené podmienky uvedené v kapitole 2.3 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme (body 85 až 90 napadnutého rozhodnutia),
 - po tretie doba predĺženia smeruje k dosiahnutiu finančnej rovnováhy navrhovaného plánu, pričom sa náležite zohľadní horná hranica nákladov na mýto, náklady na práce, ktoré sa majú vykonať, odmena koncesionárov a náhrada za prevzatie. V dôsledku toho boli splnené podmienky uvedené v kapitole 2.4 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme (body 92 až 95 napadnutého rozhodnutia),
 - po štvrté, že oznámené opatrenia nie sú v rozpore so smernicou Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch (Ú. v. EÚ L 318, 2006, s. 17), takže boli splnené podmienky uvedené v kapitole 2.5 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme (body 96 až 99 napadnutého rozhodnutia),
 - po piate, že oznámené opatrenia sú v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesií (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 1) a konkrétne s článkom 43 tejto smernice týkajúcim sa úpravy koncesných zmlúv počas ich platnosti,
 - po šieste, že zásady, ciele, parametre a metódy výpočtu náhrady vyplácanej koncesionárom neporušujú zásadu zákazu diskriminácie, takže podmienky kapitoly 2.7 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme boli takisto splnené (body 142 a 143 napadnutého rozhodnutia),
 - po siedme, že náhrada vyplývajúca zo zmeny koncesných zmlúv nepresahuje to, čo je nevyhnutné na pokrytie čistých nákladov na plnenie záväzkov zo služby vo verejnom záujme

s ohľadom na primeraný zisk v súlade s kapitolou 2.8 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme,

- po ôsme, že akákoľvek obava týkajúca sa prípadných ostatných narušení hospodárskej súťaže bola rozptýlená v súlade s kapitolou 2.9 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme (body 167 až 171 napadnutého rozhodnutia).
- 16 V tomto kontexte a po preskúmaní záväzkov Talianskej republiky v oblasti transparentnosti v súlade s kapitolou 2.10 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme a tvrdení tretích osôb sa Komisia rozhodla nevzniesť námietky a vyhlásila štátnu pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 106 ods. 2 ZFEÚ (body 178 až 186 a kapitola 5 napadnutého rozhodnutia).

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 17 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 11. januára 2019, žalobkyne, spoločnosti INC SpA a Consorzio Stabile Sis SCpA, podali žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie. Dňa 29. apríla 2019 podala Komisia svoje vyjadrenie k žalobe. Replika bola podaná 18. júla 2019 a duplika bola podaná 18. októbra 2019.
- 18 Keďže sa zmenilo zloženie komôr Všeobecného súdu, v súlade s článkom 27 ods. 5 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu bol sudca spravodajca pridelený k deviatej komore, ktorej bola v dôsledku toho táto vec pridelená.
- 19 Všeobecný súd na základe návrhu deviatej komory rozhodol podľa článku 28 rokovacieho poriadku o postúpení veci rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 20 Žalobkyne navrhujú, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 21 Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
 - zaviazal žalobkyne na náhradu trov konania.
- 22 Všeobecný súd (deviata rozšírená komora) na návrh sudcu spravodajcu rozhodol o začatí ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 89 rokovacieho poriadku vyzval účastníkov konania, aby predložili určité dokumenty, a písomne im položil otázky, pričom ich vyzval, aby na ne odpovedali na pojednávaní.
- 23 Účastníci konania odpovedali Všeobecnému súdu listami z 3. novembra 2020.
- 24 Na pojednávaní Komisia informovala Všeobecný súd o rozhodnutí talianskych orgánov nevykonať opatrenia, ktoré boli predmetom napadnutého rozhodnutia, prinajmenšom pokiaľ ide o Società Iniziative Autostradali e Servizi.

- 25 V tejto súvislosti Všeobecný súd vyzval Komisiu, aby ho písomne informovala o prípadných rozhodnutiach talianskych orgánov týkajúcich sa vykonania sporných opatrení, a to tak pokiaľ ide o Società Iniziative Autostradali e Servizi, ako aj pokiaľ ide o Autostrade per l'Italia. Toto bolo zaznamenané v zápisnici z pojednávania.
- 26 Listom zo 14. decembra 2020 Komisia preposlala Všeobecnému súdu list z 10. decembra 2020, ktorý jej zaslalo talianske ministerstvo infraštruktúry a dopravy. K obsahu tohto listu Komisia poznamenala, že opatrenia, voči ktorým nevzniesla námietky v zmysle napadnutého rozhodnutia, nemohli byť a neboli vykonané talianskymi orgánmi, takže žalobkyne už nemôžu preukázať záujem na konaní.
- 27 Listom z 27. januára 2021 žalobkyne predložili svoje pripomienky, pričom potvrdili, že naďalej majú záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia.
- 28 V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania prijatých 8. februára a 11. marca 2021 Všeobecný súd požiadal Komisiu o doplňujúce informácie, ktoré Komisia poskytla listami z 26. februára a 29. marca 2021. Na základe týchto informácií, ktoré pochádzajú od talianskych orgánov, Komisia zopakovala svoj záver, že žalobkyne už nemôžu preukázať záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia.
- 29 Listom z 28. apríla 2021 sa žalobkyne vyjadrili k uvedeným listom a zopakovali, že majú naďalej záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia z dôvodov uvedených v ich liste z 27. januára 2021 (pozri bod 27 vyššie).
- 30 Ústna časť konania sa skončila 29. apríla 2021 a vec bola v tento deň predložená na poradu.
- 31 V nadväznosti na smrť pána sudcu Berkeho, ktorý skončil 1. augusta 2021, traja sudcovia podpísaný pod týmto rozsudkom pokračovali v prejednaní veci v súlade s článkom 22 a článkom 24 ods. 1 rokovacieho poriadku.

Právny stav

- 32 Na podporu svojich žalôb žalobkyne, ktoré sú priamymi konkurentmi spoločností Autostrade per l'Italia a Società Iniziative Autostradali e Servizi v oblasti výstavby diaľnic a diaľničných koncesií, uvádzajú dva žalobné dôvody.
- 33 Prvý žalobný dôvod sa týka opatrení v súvislosti s diaľnicami spravovanými spoločnosťou Autostrade per l'Italia. V tejto súvislosti žalobkyne uvádzajú, že posúdenie Komisie, podľa ktorého opatrenia týkajúce sa diaľnic spravovaných spoločnosťou Autostrade per l'Italia spĺňajú kritériá oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme, a sú teda zlučiteľné s vnútorným trhom, je založené na troch predpokladoch, ktoré sú nesprávne. Prvým predpokladom je kvalifikovanie stavebných prác „Gronda di Genova“ ako stanovených prác týkajúcich sa projektu udeleného v rámci koncesie spoločnosti Autostrade per l'Italia už v roku 2002, hoci v skutočnosti ide o úplne nový projekt vo vzťahu k existujúcim koncesiám, ktorý si vyžaduje nové zadávacie konanie. Druhým predpokladom je, že Autostrade per l'Italia je koncesionárom s jedinou koncesiou, zatiaľ čo táto spoločnosť je v skutočnosti adresátom rozličných koncesií. Tretím predpokladom je, že Autostrade per l'Italia a talianske orgány správne vypočítali náklady na vykonanie prác odôvodňujúce sporné predĺženie, hoci to tak nebolo. Okrem toho a nezávisle od

analýzy predmetných predpokladov žalobkyne tvrdia, že analýza Komisie týkajúca sa zlučiteľnosti sporných opatrení s kapitolami 2.2 až 2.10 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme (pozri bod 15 vyššie) sa vyznačovala chybami.

- 34 Druhý žalobný dôvod sa týka opatrení v súvislosti s diaľnicami spravovanými spoločnosťou Società Iniziative Autostradali e Servizi. V tejto súvislosti žalobkyne uvádzajú, že posúdenie Komisie, podľa ktorého opatrenia týkajúce sa diaľnic A33 Asti – Cuneo a SATAP A4 Torino – Milano, ktoré spravuje Società Iniziative Autostradali e Servizi, spĺňajú kritériá oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme, a teda sú zlučiteľné s vnútorným trhom, je založené na štyroch predpokladoch, ktoré sú nesprávne. Prvým predpokladom je, že omeškanie v trvaní jedenásť rokov pri realizácii prác na diaľnici A33 Asti – Cuneo a z toho vyplývajúce zvýšenie nákladov nemožno pripísať spoločnosti Società Iniziative Autostradali e Servizi, ktorá je koncesionárom uvedenej diaľnice. Druhým predpokladom je, že predmetné náklady boli spoločnosťou Società Iniziative Autostradali e Servizi a talianskymi orgánmi správne vypočítané, hoci to tak nebolo. Tretím predpokladom je, že zmeny, ku ktorým došlo v projekte výstavby uvedenej diaľnice, nevyžadujú nové zadávacie konanie. Štvrtým predpokladom je, že obmedzenie doby platnosti obnovených koncesií na dve ďalšie diaľnice, a to diaľnicu SATAP A21, ktorá spája mestá Turín a Brescia, a diaľnicu Torino – Ivrea – Valle d'Aosta, do roku 2030 na účely spoločného zadania štyroch diaľnic, a to A33 Asti – Cuneo, SATAP A4 Torino – Milano, SATAP A21 a Torino – Ivrea – Valle d'Aosta, predstavuje záväzok, ktorý obmedzuje protisúťažné účinky spornej pomoci. Okrem toho a nezávisle od analýzy uvedených predpokladov žalobkyne tvrdia, že analýza Komisie týkajúca sa zlučiteľnosti sporných opatrení s kapitolami 2.2 až 2.10 oznámenia o náhradách za službu vo verejnom záujme (pozri bod 15 vyššie) obsahovala chyby.
- 35 Týmito žalobnými dôvodmi žalobkyne tvrdia, že Komisia mala mať vážne pochybnosti o zlučiteľnosti skúmaných opatrení s vnútorným trhom a v dôsledku toho začať konanie vo veci formálneho zisťovania v súlade s článkom 4 ods. 4 a článkom 6 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 [ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9). Komisia tým porušila procesné práva, ktoré žalobkyniam vyplývajú z článku 108 ods. 2 ZFEÚ a článku 6 ods. 1 nariadenia 2015/1589.
- 36 Podľa ustálenej judikatúry je žaloba o neplatnosť podaná fyzickou alebo právnickou osobou prípustná iba vtedy, ak má táto osoba právny záujem na zrušení napadnutého aktu. Predpokladom takéhoto záujmu, ktorý predstavuje podstatnú a prvú podmienku akejkoľvek žaloby na súde, je, že samotné zrušenie aktu musí byť spôsobilé vyvolať právne následky, a teda žaloba musí byť spôsobilá svojím výsledkom priniesť prospech tomu, kto ju podal (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. septembra 2015, Mory a i./Komisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, body 55 a 58 a citovanú judikatúru).
- 37 Záujem žalobkyne na konaní musí existovať a byť skutočný. Nemôže sa týkať budúcej a hypotetickej situácie (rozsudok zo 17. septembra 2015, Mory a i./Komisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, bod 56). Ak sa záujem, ktorého sa domáha žalobca, týka budúcej právnej situácie, žalobkyňa musí preukázať, že dosah na túto situáciu sa zdá byť už istým (rozsudok zo 14. apríla 2005, Sniace/Komisia, T-141/03, EU:T:2005:129, bod 26, a uznesenie z 26. marca 2012, Cañas/Komisia, T-508/09, neuvverejnené, EU:T:2012:152, bod 49).
- 38 Pokiaľ ide konkrétne o pravidlá týkajúce sa štátnej pomoci, tento záujem musí vzhľadom na predmet žaloby existovať v okamihu jej podania, inak je neprípustná, a musí pretrvávať až do vyhlásenia rozhodnutia súdu, v opačnom prípade musí byť konanie zastavené (rozsudok zo

17. septembra 2015, Mory a i./Komisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, bod 57). Otázku zastavenia konania z dôvodu absencie pretrvávania záujmu na konaní môžu vzniesť súdy Únie *ex offo* (rozsudok zo 6. septembra 2018, Bank Mellat/Rada, C-430/16 P, EU:C:2018:668, bod 49).

- 39 V tejto súvislosti majú konkurenti príjemcu štátnej pomoci záujem domáhať sa zrušenia rozhodnutia, ktorým Komisia bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania vyhlási pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom v súlade s článkom 4 ods. 3 nariadenia 2015/1589.
- 40 Takýto záujem totiž existuje vtedy, ak by uvedené zrušenie ukladalo Komisii povinnosť začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 4 ods. 4 nariadenia 2015/1589 a umožnilo konkurentom príjemcu štátnej pomoci predložiť ako „zainteresovaným stranám“ v zmysle článku 1 písm. h) uvedeného nariadenia pripomienky podľa článku 6 ods. 1 tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. februára 2009, Deutsche Post a DHL International/Komisia, T-388/03, EU:T:2009:30, bod 62).
- 41 Treba však uviesť, že na to, aby sa tento záujem považoval za pretrvávajúci až do vyhlásenia súdneho rozhodnutia, je potrebné, aby v čase prípadného rozhodnutia o zrušení rozhodnutia o nevznesení námietok vždy existoval zámer poskytnúť pomoc, ktorá môže byť poskytnutá oznamujúcim členským štátom, a teda byť predmetom konania vo veci formálneho zisťovania.
- 42 Zo znenia článku 108 ods. 3 ZFEÚ v spojení s článkami 2, 4 a 9 nariadenia 2015/1589 totiž vyplýva, že konanie vo veci formálneho zisťovania sa týka zámeru poskytnutia pomoci.
- 43 Existenciu takéhoto zámeru nepochybne možno predpokladať už z dôvodu jeho oznámenia členským štátom s cieľom jeho schválenia Komisiou v súlade s postupom stanoveným v nariadení 2015/1589, a to tým skôr, že podľa článku 10 tohto nariadenia členský štát môže vziať späť oznámenie pred prijatím rozhodnutia o ukončení predbežného preskúmania podľa článku 4 tohto nariadenia.
- 44 Skutočnosť, že oznámenie nebolo späťvzaté, však nevylučuje možnosť členského štátu definitívne upustiť od zámeru po tom, ako Komisia prijme rozhodnutie o nevznesení námietok. Na jednej strane totiž, ako vyplýva z článku 10 ods. 1 nariadenia 2015/1589, oznámenie možno formálne vziať späť len dovtedy, kým Komisia neprijme rozhodnutie podľa článku 4 uvedeného nariadenia. Na druhej strane, hoci článok 108 ods. 3 ZFEÚ ukladá členským štátom povinnosť oznámiť Komisii svoj zámer pomoci pred jej poskytnutím, neukladá im povinnosť túto pomoc poskytnúť, aj keď bola pomoc schválená rozhodnutím tejto inštitúcie. Takéto rozhodnutie má za cieľ a za následok len povolenie zámeru poskytnutia pomoci tým, že ho vyhlási za zlučiteľný s vnútorným trhom, a nie uloženie povinnosti dotknutému členskému štátu vykonať ho (pozri uznesenie zo 6. mája 2020, Blumar a i., C-415/19 až C-417/19, EU:C:2020:360, bod 23 a citovanú judikaturu).
- 45 Skutočnosť, že členský štát definitívne upustil od zámeru, ktorý bol predmetom rozhodnutia Komisie o nevznesení námietok, môže mať vplyv na pretrvávajúce záujmy na konaní, ktorý je opísaný v bode 40 vyššie.
- 46 Konkrétne zrušenie rozhodnutia Komisie o nevznesení námietok v takom prípade už v zásade nie je spôsobilé poskytnúť žalobcovi procesnú výhodu, ktorej sa domáha, a to začatie konania vo veci formálneho zisťovania a možnosť uplatniť svoje pripomienky v rámci tohto konania, čo má za následok zánik jeho záujmu na konaní a v závislosti od konkrétneho prípadu neprípustnosť žaloby alebo zastavenie konania o tejto žalobe (pozri bod 38 vyššie)

- 47 V tejto súvislosti zo znenia článku 108 ods. 3 ZFEÚ v spojení s článkami 2, 4 a 9 nariadenia 2015/1589 predovšetkým vyplýva, že konanie vo veci formálneho zisťovania sa týka zámeru poskytnutia pomoci. Z toho vyplýva, že skutočnosť, že oznamujúci členský štát po prijatí rozhodnutia Komisie o nevznesení námietok upustí od dotknutého zámeru, neutralizuje potrebný účinok tohto rozhodnutia, a najmä zbavuje predmetu konanie vo veci formálneho zisťovania, ktoré by Komisia bola povinná začať po zrušení uvedeného rozhodnutia.
- 48 V prípade neexistencie zámeru poskytnutia pomoci zároveň už neexistuje „príjemca“ ani „konkurent“ uvedeného príjemcu, a v dôsledku toho ani „zainteresovaná strana“ v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia 2015/1589, ktorá by mala predložiť svoje pripomienky v rámci prípadného konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 6 ods. 1 tohto nariadenia. Z toho vyplýva, že za týchto okolností zrušenie rozhodnutia o nevznesení námietok v zásade nemôže priniesť žalobcovi prospech spočívajúci v možnosti uplatniť pripomienky v rámci konania vo veci formálneho zisťovania.
- 49 Napokon tento záver platí o to viac, ak z okolností prejednávanej veci vyplýva, že oznamujúci členský štát už nemá možnosť opierať sa o rozhodnutie Komisie o nevznesení námietok v prípade, keď sa po svojom rozhodnutí upustiť od sporného zámeru pomoci rozhodne zrušiť toto rozhodnutie, a napokon predsa len uskutočniť predmetný zámer pomoci. V takom prípade totiž zrušenie uvedeného rozhodnutia nemôže priniesť žalobcovi, ktorý je konkurentom príjemcu, samostatný prospech spočívajúci v zbavení uvedeného členského štátu tejto možnosti.
- 50 V prejednávanej veci z bodov 61 až 63 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia odôvodnila použitie štátnych prostriedkov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ len odkazom na predĺženie platnosti sporných koncesíí (pozri bod 12 vyššie). Okrem toho z bodov 64 až 73 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že analýza Komisie týkajúca sa existencie výhody v zmysle toho istého ustanovenia vychádza z predpokladu, že predmetné predĺženie vytvára príjmy, ktoré vzhľadom na informácie poskytnuté talianskymi orgánmi nebolo možné porovnať s nákladmi, ktoré by priemernému, dobre riadenému a primerane vybavenému podniku na účely uspokojovania požiadaviek služby vo verejnom záujme vznikli pri plnení predmetných povinností služby vo verejnom záujme (pozri bod 13 vyššie).
- 51 V liste z 10. decembra 2020 doručeným Komisii a predloženým Komisiou 14. decembra 2020 (pozri body 25 a 26 vyššie), talianske ministerstvo infraštruktúry a dopravy okrem iného uviedlo:

„... je potvrdené, že hypotézy zmeny koncesných vzťahov, ktoré sú predmetom rozhodnutia Komisie... sú dnes úplne prekonané a nahradené inými riešeniami, ktoré nestanovujú predĺženie doby platnosti koncesíí.

Konkrétne, pokiaľ ide o [diaľnice Asti – Cuneo a SATAP A4 Torino – Milano] bola pripravená nová hypotéza revízie finančných plánov [a] schválená rozhodnutím [Comitato interministeriale per la programmazione economica (Medzirezortný výbor pre hospodárske plánovanie)] zo 14. mája 2020...

Spoločnosť Autostrade per l'Italia pripravila nový návrh na zmenu koncesie, ktorý nepredpokladá predĺženie jej platnosti a ktorý sa v súčasnosti nachádza vo fáze preskúmania.“

- 52 V rámci opatrenia na zabezpečenie priebehu konania prijatého 8. februára 2021 Všeobecný súd vyzval Komisiu, aby prípadne po porade s talianskymi orgánmi spresnila, či obsah listu z 10. decembra 2020 treba chápať tak, že znamená, že od predĺženia platnosti koncesie spoločnosti Autostrade per l'Italia sa definitívne upustilo napriek tomu, že nový návrh uvedeného koncesionára bol stále predmetom skúmania.
- 53 Listom z 26. februára 2021 Komisia preposlala Všeobecnému súdu okrem iného e-mail z 10. februára 2021 pochádzajúci od talianskeho ministerstva infraštruktúry a dopravy (pozri bod 28 vyššie). V tomto e-maile sa uvádza:
- „Potvrdzujeme, že zjavne bola prekonaná hypotéza predĺženia platnosti koncesie [Autostrade per l'Italia], pre ktorú sa v súčasnosti skúma nový návrh, ktorým sa opätovne potvrdzuje skončenie platnosti pôvodne plánované na rok 2038.“
- 54 Okrem toho v predmetnom e-maile sa potvrdzuje, že bola podpísaná nová koncesná zmluva, pokiaľ ide o diaľnice A33 Asti – Cuneo a SATAP A4 Torino – Milano.
- 55 Napokon v nadväznosti na nové opatrenie na zabezpečenie priebehu konania Komisia listom z 29. marca 2021 preposlala Všeobecnému súdu list ministerstva infraštruktúry a mobility s dátumom 26. marca 2021 (pozri bod 28 vyššie). V tomto liste toto ministerstvo okrem iného uvádza, že dodatočné akty týkajúce sa koncesií na diaľnice SATAP A4 Torino – Milano a Asti – Cuneo boli dokončené a že ich ustanovenia majú za následok obsoletnosť okolností, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia. Podľa toho istého listu tieto dodatočné akty nestanovujú žiadne predĺženie platnosti koncesií na dve predmetné diaľnice, ale naopak „potvrdzujú“, že platnosť prvej skončí 31. decembra 2026 a koniec platnosti druhej bol „obnovený“ na 31. december 2031.
- 56 Pokiaľ ide o diaľnice spravované spoločnosťou Autostrade per l'Italia, predmetný list vysvetľuje, že služby vykonávajú zosúladeným spôsobom návrh finančného plánu potvrdzujúci skončenie platnosti koncesie k 31. decembru 2038 a že tento návrh vylučuje predĺženie platnosti koncesnej zmluvy po tomto dátume, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie v tejto súvislosti obsoletné.
- 57 Zo skutočností uvedených v bodoch 51 až 56 vyššie vyplýva, že Talianska republika definitívne upustila od plánu predĺženia platnosti sporných koncesií, ktoré bolo elementom, na základe ktorého Komisia kvalifikovala opatrenia, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia, za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (pozri body 12 a 13 vyššie).
- 58 Podľa informácií poskytnutých Talianskou republikou totiž, pokiaľ ide o diaľnice spravované spoločnosťou Società Iniziative Autostradali e Servizi, už bol podpísaný dodatočný akt, ktorý nestanovoval predĺženie platnosti a ktorý už nadobudol účinnosť. Podľa uvedeného dodatočného aktu platnosť koncesie na diaľnicu SATAP A4 Torino – Milano sa skončí 31. decembra 2026, teda k pôvodne stanovenému dátumu. Podľa tohto dodatočného aktu platnosť koncesie na diaľnicu Asti – Cuneo sa skončí 31. decembra 2031, teda pred pôvodným termínom (pozri bod 8 vyššie).
- 59 Pokiaľ ide o diaľnice spravované spoločnosťou Autostrade per l'Italia, Talianska republika uviedla, že predloženie návrhu na preskúmanie na základe skončenia platnosti koncesie k 31. decembru 2038 vylučuje akékoľvek predĺženie platnosti uvedenej koncesie po tomto dátume, ktorý bol pôvodne stanovený (pozri bod 6 vyššie).

- 60 V dôsledku toho, keďže talianska vláda definitívne upustila od sporného zámeru poskytnutia pomoci, prípadné zrušenie napadnutého rozhodnutia Všeobecným súdom by zaväzovalo Komisiu začať iba také konanie vo veci formálneho zisťovania, ktoré by bolo od začiatku zbavené svojho predmetu, čo by tiež spôsobilo, že by žalobkyne bezcieľne predložili pripomienky k plánu, ktorý už nie je možné vykonať (pozri body 47 a 48 vyššie).
- 61 Navyše treba zdôrazniť, že ako poznamenala Komisia vo svojom liste zo 14. decembra 2020, z bodov 23, 44 a 50 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že konštatovanie zlučiteľnosti sporných opatrení s vnútorným trhom závisí od podmienky, že určité plánované práce sa začínajú najneskôr 1. januára 2020. Podľa poznámky pod čiarou 30 uvedenej v bode 50 napadnutého rozhodnutia totiž plánované dohody stanovovali, že ak sa práce týkajúce sa diaľnice A33 Asti – Cuneo nezačnú pred 1. januárom 2020, od plánu týkajúceho sa diaľnic spravovaných spoločnosťou Società Iniziative Autostradali e Servizi sa úplne upustí. Podobne, podľa tej istej poznámky pod čiarou, ak by stavebné práce „Gronda di Genova“ a práce na prepojení diaľnic A7/A10/A12 nezačali pred 1. januárom 2020, od rozšírenia koncesie spoločnosti Autostrade per l'Italia by sa upustilo v celom rozsahu.
- 62 Tieto ustanovenia možno vysvetliť tým, že ako vyplýva najmä z bodov 44, 147, 151 a 152 napadnutého rozhodnutia, finančná rovnováha sporného projektu závisí najmä od výpočtu určitých sadzieb návratnosti investícií a od zohľadnenia súčasných makroekonomických podmienok. Tieto faktory sú zase založené na údajoch, ktoré sa môžu časom meniť. Podľa bodu 160 napadnutého rozhodnutia tak automatické upustenie od predĺženia platnosti sporných koncesíí za podmienok stanovených v bode 50 tohto rozhodnutia (pozri bod 61 vyššie), predstavuje opatrenie, ktoré je potrebné, aby sa zabránilo neprimeraným náhradám koncesionárov.
- 63 Komisia, ktorá podľa bodu 51 písm. a) druhej zarážky napadnutého rozhodnutia mala byť informovaná o postupe prác, pritom vo svojom liste zo 14. decembra 2020 tvrdí, že práce, ktorých realizácia sa mala začať najneskôr 1. januára 2020, neboli začaté, čo je skutočnosť, ktorú žalobkyne nespochybňujú.
- 64 Z týchto zistení vyplýva, že Talianska republika sa nemôže opierať o závery Komisie týkajúce sa najmä primeranosti zisku vyplývajúceho zo sporných opatrení a z neexistencie neprimeranej náhrady, ktoré sú uvedené v bodoch 151 až 165 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 15 siedmu zarážku vyššie) v prípade, že sa v budúcnosti rozhodne realizovať sporný zámer napriek tomu, že sama tvrdí, že od neho upustila. Keďže podmienka týkajúca sa začatia prác uvedených v bode 61 vyššie pred 1. januárom 2020 nie je splnená, takýto zámer nie je zámerom, voči ktorému Komisia nevzniesla námietky na základe napadnutého rozhodnutia.
- 65 V dôsledku toho, ak opatrenie, ktoré by Talianska republika zamýšľala prijať neskôr, zahŕňa poskytnutie štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, bolo by nevyhnutné nové oznámenie Komisii v súlade s článkom 2 nariadenia 2015/1589 a Komisia by na jeho základe mala vykonávať svoje právomoci podľa článku 4 tohto nariadenia.
- 66 Komisia teda vo svojom liste zo 14. decembra 2020 správne tvrdí, že sporný zámer nemôže byť a nebude vykonaný Talianskou republikou, tak ako bol schválený.
- 67 Žalobkyne uvádzajú v podstate štyri tvrdenia na podporu svojho záveru, že naďalej majú záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia.

- 68 Konkrétne po prvé žalobkyne tvrdia, že talianske orgány ešte neschválili nový návrh spoločnosti Autostrade per l'Italia.
- 69 V tejto súvislosti treba v prvom rade uviesť, že vo vzťahu ku skutočnostiam uvedeným v bodoch 51 až 56 vyššie Talianska republika tvrdí, že to, že Autostrade per l'Italia predložila nový návrh založený na uplynutí platnosti svojej koncesie 31. decembra 2038, vylučuje predĺženie platnosti tejto koncesie po tomto dátume. V druhom rade vylúčenie tohto predĺženia v každom prípade vyplýva zo skutočnosti, že práce týkajúce sa „Gronda di Genova“ a diaľnice A33 Asti – Cuneo nezačali 1. januára 2020 (pozri body 61 až 63 vyššie), čo žalobkyne nespochybňujú.
- 70 Po druhej žalobkyne tvrdia, že talianske orgány neposkytli podrobné vysvetlenie týkajúce sa nových finančných plánov, ktoré mali nahradiť opatrenia schválené podľa napadnutého rozhodnutia. Talianske orgány sa konkrétne odvolávali len na skutočnosť, že nové plány nestanovujú predĺženie platnosti sporných koncesií bez toho, aby poskytli vysvetlenia k financovaniu diaľnice A33 Asti – Cuneo z príjmov z diaľnice SATAP A4 Torino – Milano alebo vysvetlenia k prípadnej náhrade za prevzatie, ktorú má koncesionárom vyplatiť prípadný nový koncesionár na konci platnosti koncesií, a bez toho, aby zaručili, že tieto koncesie „neobnovia“ predĺženie platnosti sporných koncesií v budúcnosti. Za týchto okolností by zrušenie napadnutého rozhodnutia bránilo Komisii, aby zopakovala chyby identifikované v sporných žalobách, ak by nové finančné plány obsahovali opatrenia pomoci, ktorých zlučiteľnosť s vnútorným trhom by závisela od posúdení podobných tým, ktoré boli základom napadnutého rozhodnutia.
- 71 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že skutočnosťou, o ktorú sa Komisia opierała pri kvalifikovaní predmetných opatrení ako štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, je predĺženie platnosti sporných koncesií. Konkrétne príjmy dosiahnuté počas obdobia zodpovedajúceho uvedenému predĺženiu predstavujú podľa Komisie štátne prostriedky, ktoré poskytujú výhodu súčasným koncesionárom (pozri body 12, 13 a 50 vyššie). Okrem toho, pokiaľ ide konkrétne o financovanie výstavby diaľnice A33 Asti – Cuneo, práve z príjmov dosiahnutých predĺžením koncesie na diaľnicu SATAP A4 Torino – Milano je financovaná táto výstavba a práve na základe týchto príjmov bola vypočítaná náhrada za prevzatie (pozri body 10, 11 a 15 tretiu zarážku vyššie).
- 72 Z toho vyplýva, že upustenie od predĺženia platnosti sporných koncesií automaticky spôsobuje obsolétnosť analýzy uskutočnenej Komisiou v napadnutom rozhodnutí, pokiaľ ide tak o povahu dotknutých opatrení ako štátnej pomoci, ako aj o ich zlučiteľnosť s vnútorným trhom na základe článku 106 ods. 2 ZFEÚ.
- 73 V tomto kontexte otázka, či nové finančné plány predstavujú opatrenia zahŕňajúce poskytnutie štátnej pomoci v akejkoľvek forme, možno preskúmať len v rámci nového konania, ktoré by Komisia prípadne začala po novom oznámení zo strany Talianskej republiky v súlade s článkom 108 ZFEÚ a článkom 4 nariadenia 2015/1589. Práve v rámci takého konania by Komisia skúmala zlučiteľnosť predmetných opatrení s vnútorným trhom s prihliadnutím na všetky ich relevantné vlastnosti a posudzovala potrebu začať konanie vo veci formálneho zisťovania v súlade s článkom 4 ods. 4 a článkom 6 nariadenia 2015/1589.
- 74 Pokiaľ ide o tvrdenie založené na tom, že Talianska republika mohla využiť napadnuté rozhodnutie tým, že obnoví predĺženie platnosti sporných koncesií po skončení prejednávanej veci, treba ho odmietnuť z dôvodov uvedených v bodoch 61 až 65 vyššie.

- 75 Po tretie žalobkyne tvrdia, že zrušenie napadnutého rozhodnutia by zaväzovalo Komisiu začať konanie vo veci formálneho zisťovania a rešpektovať tak ich procesné práva. Toto tvrdenie však treba odmietnuť z dôvodov uvedených v bodoch 47 až 60 vyššie.
- 76 Po štvrté žalobkyne tvrdia, že napadnuté rozhodnutie zostáva v platnosti a je záväzné vo vzťahu ku všetkým sporom týkajúcim sa „aktuálnych opatrení pomoci“ alebo budúcich opatrení, pretože zmeneným by bol len parameter týkajúci sa predĺženia platnosti sporných koncesíí.
- 77 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z dôvodov uvedených v bodoch 71 a 72 vyššie predĺženie platnosti sporných koncesíí nepredstavuje len jednoduchý parameter opatrení skúmaných napadnutým rozhodnutím, ale skutočnosť, ktorá podľa Komisie odôvodňuje kvalifikáciu týchto opatrení ako štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Upustenie od predmetného predĺženia má za následok zánik „aktuálnych opatrení pomoci“, ako ich preskúmala Komisia. Navyše povaha napadnutého rozhodnutia, ktorá spočíva vo vyhlásení skúmaných opatrení za zlučiteľné s vnútorným trhom, vylučuje, aby toto rozhodnutie vyvolalo akýkoľvek záväzný účinok vo vzťahu k ďalším opatreniam pomoci, ktoré musia byť predmetom nového preskúmania (pozri bod 73 vyššie).
- 78 Z toho vyplýva, že prejednávanú vec treba odlíšiť od vecí, na ktoré sa odvolávajú žalobkyne a v ktorých Všeobecný súd potvrdil pretrvávanie záujmu na konaní za podstatne odlišných okolností.
- 79 V prvom rade ide o prípady, v ktorých konanie vo veci formálneho zisťovania, ktoré je Komisia povinná začať po zrušení rozhodnutia prijatého po predbežnom preskúmaní, nie je na rozdiel od prejednáwanej veci zbavené predmetu z dôvodu, že od sporného opatrenia sa nijako neupustilo (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. júna 2019, *Ja zum Nürburgring/Komisia*, T-373/15, EU:T:2019:432, body 15, 83 a 90 až 92, a z 19. júna 2019, *NeXovation/Komisia*, T-353/15, EU:T:2019:434, body 14, 67 a 72 až 74). Za týchto podmienok totiž zrušenie napadnutého aktu môže mať za následok povinnosť Komisie vyzvať zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky v rámci konania vo veci formálneho zisťovania, ktoré na rozdiel od prejednáwanej veci nie je zbavené svojho predmetu.
- 80 V druhom rade treba odlíšiť prejednávanú vec od prípadov, v ktorých žaloba o neplatnosť rozhodnutia, ktoré sa stalo neplatným, spochybňuje zákonnosť alebo výklad pravidiel, na základe ktorých bol prijatý napadnutý akt a ktoré sa môžu v budúcnosti uplatniť v rámci konaní, na ktorých sa bude pravdepodobne zúčastňovať žalobca. V takomto prípade si žalobca môže takisto zachovať záujem na domáhaní sa zrušenia aktu preto, aby sa mohlo zabrániť v budúcnosti opakovaniu nezákonnosti, ktorou je tento akt údajne poznačený (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. marca 1979, *Simmenthal/Komisia*, 92/78, EU:C:1979:53, bod 32, a zo 7. júna 2007, *Wunenburger/Komisia*, C-362/05 P, EU:C:2007:322, body 45 až 60).
- 81 Tento záujem na konaní však môže existovať len za predpokladu, že uvedená nezákonnosť sa môže, ako to spresňuje judikatúra, v budúcnosti opakovať, a to „nezávisle od okolností prípadu, ktorý dal podnet na podanie žaloby [žalobcom]“ (rozsudok zo 7. júna 2007, *Wunenburger/Komisia*, C-362/05 P, EU:C:2007:322, bod 52), alebo „nezávisle od okolností dotknutej veci“ (rozsudok zo 4. septembra 2018, *ClientEarth/Komisia*, C-57/16 P, EU:C:2018:660, bod 48).

- 82 Vzhľadom na aktuálnu a nie hypotetickú povahu, ktorú má mať záujem na konaní (pozri bod 37 vyššie), tento záujem možno považovať za preukázaný, ak žaloba spochybňuje platnosť alebo výklad pravidiel uplatnených na účely prijatia napadnutého aktu (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. marca 1979, *Simmenthal/Komisija*, 92/78, EU:C:1979:53, bod 32; zo 7. júna 2007, *Wunenburger/Komisija*, C-362/05 P, EU:C:2007:322, body 54 až 59, a zo 4. septembra 2018, *ClientEarth/Komisija*, C-57/16 P, EU:C:2018:660, body 49 až 52).
- 83 V prejednávanej veci však žalobkyne poukazujú na pokračujúci záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia, aby sa zabránilo tomu, že Komisija sa znovu nedopustí údajných nesprávnych posúdení, ktoré ju viedli k vyhláseniu sporných opatrení za zlučiteľné s vnútorným trhom bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania. Vzhľadom na rozsah dôvodov uvedených na podporu žaloby (pozri body 32 až 35 vyššie) sa údajné pochybenia týkajú posúdení vykonaných Komisiou, na ktorých je založené vyhlásenie sporných opatrení za zlučiteľné s vnútorným trhom, pričom tieto posúdenia sa týkajú práve osobitných okolností prejednávanej veci. Z toho vyplýva, že uvádzané pochybenia v posúdení sa zjavne nevzťahujú na nezákonnosť, ktorá sa môže zopakovať „bez ohľadu na okolnosti veci, ktorá viedla k žalobe“ v zmysle toho, čo bolo uvedené v bodoch 81 a 82 vyššie.
- 84 Okrem toho, ak by sa toto tvrdenie považovalo za primerané na odôvodnenie zachovania záujmu na konaní za takých okolností, o aké ide v prejednávanej veci, požiadavke týkajúcej sa aktuálnej a nie hypotetickej povahy uvedeného záujmu (pozri bod 37 vyššie), by bola odňatá jej podstata. V takom prípade by totiž záujem vyhnúť sa opakovaniu akejkoľvek údajnej nezákonnosti namietanej v rámci žaloby mohol byť účinne uplatnený za každých okolností, vrátane prípadu, ak by žalobca nemal, tak ako v prejednávanej veci, nijaký prospech zo zrušenia napadnutého aktu (pozri bod 87 nižšie).
- 85 V treťom a poslednom rade treba od prejednávanej veci odlíšiť prípady, v ktorých napadnutý akt, ktorý sa zďaleka nestal neplatný, vyvolal záväzné účinky, ktorým žalobca ako jeho adresát vyhovel a ktoré je žalovaná inštitúcia povinná odstrániť v závislosti od dôvodov zrušenia uvedeného aktu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. marca 1999, *Gencor/Komisija*, T-102/96, EU:T:1999:65, body 40 až 42; z 15. decembra 1999, *Kesko/Komisija*, T-22/97, EU:T:1999:327, body 55 až 64, a z 28. septembra 2004, *MCI/Komisija*, T-310/00, EU:T:2004:275, body 44 až 55).
- 86 V prejednávanej veci však na jednej strane skutočnosť, že od sporných opatrení sa upustilo pred ich samotným uskutočnením, vylučuje, že by vyvolali účinky na konkurenčné postavenie žalobkyní (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudky z 27. apríla 1995, *ASPEC a i./Komisija*, T-435/93, EU:T:1995:79, body 29 a 30, a z 27. apríla 1995, *Casillo Grani/Komisija*, T-443/93, EU:T:1995:81, body 7 a 8). Na druhej strane, ako bolo vysvetlené v bodoch 39 a 40 vyššie, záujem žalobkyní na konaní nespočíva v odstránení záväzných účinkov vyvolaných napadnutým rozhodnutím, ktoré im údajne vznikli, ale v zachovaní procesných práv, ktoré by mohli uplatniť po jeho zrušení. Z dôvodov uvedených v bodoch 50 až 66 vyššie však zrušenie napadnutého rozhodnutia nemôže priniesť žalobkyniam prospech, ktorý sa snažia dosiahnuť a prostredníctvom ktorého môžu uplatniť svoje pripomienky v rámci konania vo veci formálneho zisťovania.
- 87 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že zrušenie napadnutého rozhodnutia nemôže svojím výsledkom priniesť žalobkyniam nijaký prospech.
- 88 Konanie o žalobe preto musí byť zastavené (pozri body 36 až 38 vyššie).

O trovách

- 89 Podľa článku 137 rokovacieho poriadku, ak Všeobecný súd konanie vo veci zastavil, o náhrade trov konania rozhodne podľa vlastného uváženia. Vzhľadom na skutočnosť, že Komisia predložila hlavné informácie týkajúce sa upustenia od sporného plánu po prvýkrát na pojednávaní, hoci ich mala k dispozícii už v skoršom štádiu konania, treba rozhodnúť, že táto inštitúcia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť polovicu trov konania vynaložených žalobkyňami a že žalobkyne znášajú polovicu svojich vlastných trov konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora),

rozhodol takto:

- 1. Konanie o žalobe podanej spoločnosťami INC SpA a Consorzio Stabile Sis SCpA sa zastavuje.**
- 2. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť polovicu trov konania, ktoré vznikli spoločnostiam INC a Consorzio Stabile Sis.**
- 3. INC a Consorzio Stabile Sis znášajú polovicu vlastných trov konania.**

Costeira

Gratsias

Känčeva

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 15. septembra 2021.

Podpisy